

4.9 Kultur (VO nr. 55)

4.9.1 Innledning

Enheten legger til rette for at kommunens innbyggere kan oppleve et mangfold arrangementer og kulturelle uttrykk. Virksomheten omfatter aktivitetstilbud for barn og unge, aktivisering av eldre, psykisk syke og funksjonshemmede, forvaltning av friluftsområder, idrett, friluftsliv og folkehelse, kulturminnevern og kunstformidling, tilrettelegging av allmennkulturaktivitet, samt drift og utvikling av Prøysenhuset. Gode oppvekstvilkår med kultur- og idrettstilbud for barn og unge er en prioritert oppgave for Ringsaker.

Hovedmål:

Et variert kulturtilbud skal gi innbyggere og besøkende i Ringsaker en god opplevelse og bidra til å gi kommunen økt oppmerksomhet og attraktivitet, som stimulerer til innbyggervekst.

4.9.2 Oversiktstabeller

Tabell 4.9.2.1 Personalressurser (årsverk)

	31.12.2017	Budsjett 2018	Forslag 2019	Forslag 2020	Forslag 2021	Forslag 2022
Årsverk samlet	34,24	35,59	38,95	38,95	38,95	38,95

I 2018 er det overført 0,408 årsverk tilsynsvakt Moelvhallen fra enheten Bygg og eiendom. Det opprettes 0,75 årsverk tilsynsvakt i svømmehallen i Moelv, 0,5 årsverk vaktmester i Prøysenhuset og 0,2 årsverk kafémedarbeider i Prøysenhuset. Det opprettes 1,26 årsverk tilsynsvakt i svømmehallen i Brumunddal, og det overføres 0,24 årsverk tilsynsvakt i svømmehallen i Brumunddal fra Brumunddal ungdomsskole.

Tabell 4.9.2.2 Drifts- og investeringsbudsjett (kr 1.000)

	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Forslag 2019	Forslag 2020	Forslag 2021	Forslag 2022
Driftsutgifter	63 769	50 872	55 610	54 802	54 802	54 542
Driftsinntekter	24 154	9 046	10 260	10 260	10 260	10 260
Netto driftsutgifter	39 615	41 826	45 350	44 542	44 542	44 282
Investeringsutgifter	6 803	10 000	19 430	4 000	4 000	4 000
Investeringsinntekt	0	0	0	0	0	0
Netto investeringsutgifter	6 803	10 000	19 430	4 000	4 000	4 000

4.9.3 Behovsvurderinger

Kommunens økte satsing på sosialt utjevne kulturelle opplevelser har gitt økt oppmerksomhet lokalt og regionalt. Også i det videre arbeidet med arrangementer vil opplevelser knyttet til Prøysen, Mjøsa, mat og Sjusjøen være prioritert. I den videre satsingen vil bredere involvering av lag og foreninger vektlegges.

Prøysenhuset

Prøysenhuset har etablert seg som et nasjonalt kulturhus til ære for Alf Prøysen og hans forfatterskap. Prøysenhuset skal hedre, minne og aktualisere arven etter Alf Prøysen og gjennom det, inspirere nye generasjoner av publikum og framtidige kunstnere. Prøysenhusets publikum består av både betalende publikum, skoleelever og barnehagebarn, samt deltakere på seminarer og kurs i regi av næringsliv og offentlige etater. Prøysenhusets gradvise satsing mot et yngre publikum har vært vellykket. Huset er også arena for lag og foreninger og for kommersielle aktører til egne produksjoner. Kafé Julie har etablert seg som et populært serveringssted og arena for selskaper og andre arrangementer.

Prøysenhuset opplever stor suksess ved å definere to tydelige sesonger med «Sommer i Prøysen» og «Jul i Prøysen». Erfaringene med seks ukers festival «Sommer i Prøysen» er positive og ønskes videreført i 2019.

Begrepet «Prøysenfestivalen» fases gradvis ut og erstattes av «Sommer i Prøysen», som tilbyr et variert sommerprogram rettet mot både innbyggere og turister. For 2019 er enhetens budsjett styrket med til sammen kr 500.000 til «Sommer i Prøysen» og «Jul i Prøysen».

Allmennkultur

Ringsaker kommune har de siste årene styrket satsingen på allmennkulturaktiviteter for barn og unge. Det er blant annet iverksatt et årlig barnehageprosjekt for femåringer i alle kommunens barnehager gjennom «Karusellkoret». På skolenivå forvaltes midler fra Den Kulturelle Skolesekken (DKS) til organisering av forestillinger og arrangement, så vel som utarbeidelse av nye produksjoner. Det jobbes målrettet med Ung Kultur Møtes (UKM) for å utvikle en viktig rekrutteringsarena til allmennkultur, og for å gi ungdom både arrangørkompetanse og en scene å stå på.

De siste årene er det tatt initiativ til å stimulere vekst innenfor kommunens amatørteatermiljø ved å samle barn, voksne, amatører og profesjonelle i Prøysenhusteatret. Teatret har så langt hatt stor suksess med utendørsforestillingene «Ei pølse i julestria», «Brakar og Joanna», «Snekker Andersen og julenissen» og «Emil». Prosjektene, som har gitt Ringsaker kommune mye regional oppmerksomhet, er sårbare da de i all hovedsak har vært finansiert gjennom tidligere års mindreforbruk i enheten. Det uttrykkes behov for å øke bevilgningen til gjennomføring av så verdifulle prosjekt for barn og unge, for at de skal kunne planlegges og gjennomføres uavhengig av enhetens resultater fra tidligere års drift.

Kulturorganisasjoner i Ringsaker bevilges årlige tilskudd av stor betydning for det enkelte lag. Årlige søknader fra disse organisasjonene viser at behovet overstiger tildelt budsjetttramme. Ringsaker kulturråd har etter henvendelse fra enheten gjennomført en kartlegging av korenes og korpsenes behov for riktige øvingslokaler. Kartleggingen viser at alle grupper er tilfredse med tilgjengelige lokaler bortsett fra korps med tilhold i Brumunddal. For denne gruppen er situasjonen prekær og må søkes løst. Det vises her til egen utredning, jf. f.sak 124/2018.

Torgprogrammet for Brumunddal og Moelv videreføres i 2019. Erfaringen er at aktiviteter på torgene hver lørdag er avgjørende for å stimulere til liv i sentrum, med økt varehandel og sterkere bolyst. Ut fra dialog med Moelv handelsstand vurderes utvikling av torgløsningen på dagens gatetun og noe mer utfyllende torgprogram.

RingsakerOperaen er en sentral aktør i arbeidet med å bygge et positivt omdømme for Ringsaker som kulturkommune. Kommunens bidrag til RingsakerOperaens drift fastsettes som følge av vedtatt bevilgning over statsbudsjettet. Kommunen og fylkeskommunen er sammen forpliktet til å dekke 30 % av det offentlige tilskuddet i form av et regionalt tilskudd, fordelt med 50 % på hver.

Allmennkultur forvalter de statlige midlene til Den kulturelle spaserstokken (DKSS), som skal bidra til å formidle kunst og kultur til eldre, med særlig vekt på eldre som ikke selv har mulighet til å oppsøke kulturarrangementer.

Fritid

Det tilrettelegges for at personer med definerte behov kan delta i kulturtilbud. Dette ivaretas av egne ansatte gjennom aktivitetsgrupper og frivillighet i regi av lag og foreninger. Antall registrerte brukere er stabilt, og det tilrettelegges for tilbud som kan gis til flere innenfor gjeldende budsjetttramme. Avdelingen har tilbud for psykisk helse og til funksjonshemmede, der målet er å inkludere brukere i arrangement i regi av kulturenheten, som for eksempel arrangement på Torget i Brumunddal og Sommer i Prøysen.

Innenfor psykisk helse, jobbes det aktivt for å inkludere brukere med i ordinære lag og foreningers tilbud, samtidig som enheten har brukere med behov for fritidstilbud over flere år. Kultur har ulike gruppebaserte tilbud gjennom uka i tillegg til aktivitetsdager, og det tilbys dagsturer på sommeren. Kultur tar også del i Kulturnettverket Innlandet, der Ringsaker, nabokommunene og Sykehuset Innlandet lager

flere aktiviteter og arrangementer for brukere innen psykisk helse. Det er opprettet et samarbeid med barnevernet om aktivitetsgrupper om sommeren.

Fritidsklubben i Brumunddal skal renoveres. Byggetrinn 1, som omfatter en generell ansiktsløftning av allrommet/kafeen, blir utført høsten 2018. Lokalene vil fremstå mer moderne for ungdommene, samtidig som det i større grad også kan avlaste større arrangementer i Teatersalen, ved at foajeen og kafeen kan slås sammen. Ny møblering vil gi et mer innbydende rom, som kan tjene flere målgrupper enn kun ungdom. Byggetrinn 2 omfatter renovering av scenerommet, slik at dette kan fremstå mer brukervennlig for flere brukergrupper. Det er et mål at lokalene blir en base for ulike aktiviteter i regi av Fritid og øvingslokaler for lag og foreninger.

Det nye trialanlegget i Masetvegen åpnet 17.9.2018. I 2019 jobbes det videre med å styrke kommunens ungdomstilbud, der målet er å øke samarbeidet mellom fritidsklubbene og andre enheter som jobber med ungdom. Skateanlegget i Garveriparken i Moelv er åpnet, men trenger allerede vedlikehold. Skateparken i Brumunddal er åpnet og vil inngå i et større aktivitetstilbud for ungdom i Mjøsparken.

Idrett, friluftsliv og folkehelse

Medlemstallene i idrettslagene i Ringsaker er stabile. Nær en tredel av innbyggerne er medlem i idrettslag og representerer den frivillige idretten med rundt 10.000 medlemmer fordelt på over 40 ulike idrettslag. Gjeldende fireårig kommunedelplan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv vektlegger tilrettelegging og utbygging av anlegg for å fremme helse og livskvalitet i et folkehelseperspektiv. Et nytt planprogram for idrett, folkehelse og friluftsliv er under utarbeiding. Arbeidet vil fortsette i 2019 og danne grunnlaget for en ny kommunedelplan/temaplan som vil legge føringer for fremtidens idrettsbilde i Ringsaker kommune.

Flere store idretts- og nærmiljøanlegg er blitt ferdigstilt i 2018, som nye Moelvhallen, svømmebasseng og flerbrukshall, uteområdet ved Moelv skole og elementer i Mjøsparken. I 2019 vil enheten videre bli tildelt driftsansvaret for det nye svømmebassenget i Brumunddal. Store økninger i driftsoppgaver gir økt behov for midler til både investeringer av utstyr, inventar og driftspersonell. Åpningstider i svømmehallene vil danne grunnlaget for hvor mange ansatte disse anleggene må styrkes med for å holde en forsvarlig drift. Flerbrukshallen ved Stavsberg skole er under etablering og viderefører bygging gjennom 2019. Driftspersonell, utstyr og inventar vil måtte planlegges også her i løpet av 2019.

Prioritert utbyggingsprogram for idretts- og friluftslivsanlegg rulleres årlig, og ventetiden har gått noe ned, men det vil fortsatt være noe ventetid på utbetaling av kommunale tilskudd.

Budsjett 2019 er foreslått styrket med kr 800.000, som et ekstraordinært tilskudd til Nes sportsklubb, der midlene skal brukes til opparbeidelse av ny kunstgressbane.

Det er fortsatt stor etterspørsel etter trenings- og øvingstider i kommunale idrettshaller og kulturbygg. Fordeling av halleie viser at ikke alle behovene kan imøtekommes. Det åpnes opp for å ta i bruk Kilde gymsal for å imøtekomme etterspørselen etter treningsflater ved de mest pressede områdene.

Det gis stimuleringsmidler til enkelte bade- og friluftsområder langs Mjøsa og småvann i Ringsaker. Det vil i 2019 være ønskelig å iverksette en prioritering av badeplasser der kommunen er grunneier og samtidig gjennomgå alle leieavtaler med øvrige grunneiere.

Velforeninger i fjellområdet gis etter søknad midler til aktivitetsfremmende tiltak som løypekjøring, stimerking og lignende. Med vinterens store snømengder følger et økende behov for tilskudd til løypepreparering i hele Ringsaker. Oppgradering og innkjøp av nyere løypemaskiner følger også i kjølvannet av krav og forventninger til preparering og vedlikehold av skiløypenettverket i hele kommunen. Innenfor forebyggende helsearbeid og tilbud til fysisk aktivitet for befolkningen nevnes spesielt «10 topper i Ringsaker», «Bystafett» og «Stolpejakt i Ringsaker». Disse er populære aktiviteter med deltagelse

fra de fleste av kommunens aldersgrupper. Folkehelseiltaket «Stafett for livet» ble en suksess i 2018 og ønskes videreført i 2019. Kommunen har gjennom «Sykkelbyprosjektet» oppgradert gang- og sykkelstier og satser videre på å utvikle og tilrettelegge for økt sykkelbruk i kommunen.

4.9.4 Resultatmål – styringskort

Fokusområder og indikatorer	Målemetode/kilde	Mål
Brukere		
Tjenester tilpasset brukernes behov		
Tilfredshet med tjenestene	Brukerundersøkelse	5,0
Kvaliteten på tjenestene	Brukerundersøkelse	5,0
Dialog med brukerne		
Tilfredshet med samarbeid og medvirkning	Brukerundersøkelse	5,0
Tilfredshet med informasjon	Brukerundersøkelse	5,0
Medarbeidere		
Engasjement og kompetanse		
Brukernes tilfredshet med ansattes engasjement og kompetanse	Brukerundersøkelse	5,0
Ansattes tilfredshet med engasjement og kompetanse	Medarbeiderundersøkelse	5,0
Læring og fornyelse		
Ansattes tilfredshet med læring og fornyelse	Medarbeiderundersøkelse	5,0
Medarbeiderskap	Medarbeiderundersøkelse	5,0
Organisasjon		
Arbeidsmiljø		
Ansattes tilfredshet med arbeidsmiljø	Medarbeiderundersøkelse	5,0
Ansattes stolthet over egen arbeidsplass	Medarbeiderundersøkelse	5,0
Sykefravær	Visma HRM (Ansatt)	6,0 %
Ledelse		
Ansattes tilfredshet med ledelsen	Medarbeiderundersøkelse	5,0
Ledelse (et samlet resultat av andre ind.)		5,0
Økonomi		
Økonomistyring		
Avvik i % hittil i år, regnskap ift. budsjett	Regnskap/budsjett	0 % +
Avvik i %, årsprognose ift. budsjett	Regnskap/budsjett	0 % +

4.9.5 Standardendringer og nye driftstiltak

Opprettelse av 0,5 årsverk vaktmester og 0,2 årsverk kafémedarbeider på Prøysenhuset

Budsjettet styrkes med kr 220.000 til utvidelse av vaktmesterstillingen ved Prøysenhuset med 0,5 årsverk og med kr 114.000 til utvidelse av stilling som kafémedarbeider med 0,20 årsverk fra 60 % til 80 % stilling. Sistnevnte utvidelse er forventet inndeckt gjennom tilsvarende økning i Kafé Julies omsetning.

Bemanning i svømmehallene i Ringsaker

I forbindelse med åpningen av svømmehall i Moelv og Brumunddal, er det innarbeidet midler i budsjettet til bemanning av svømmehallene. Det er innarbeidet midler for opprettelsen av 1,5 årsverk tilsynsvakt i den nye svømmehallen i Brumunddal, mens det i budsjettet er ført opp midler til 0,75 årsverk til styrking av tilsynsvakt i Moelv svømmehall. Det er videre overført 0,408 stillingsressurs tilsynsvakt i Moelvhallen fra VO 81 Bygg og eiendom. Totalt er det innarbeidet 1,564 mill. kroner til disse stillingsressursene.

Billettinntekter i svømmehallene i Ringsaker

I budsjett 2019 og økonomiplanen for perioden 2019-2022 er det lagt til grunn et anslag for billettinntekter for de to svømmehallene i Moelv og Brumunddal på til sammen kr 700.000 pr. år.

Tilskudd til folkehelseiltak i fjellet

Det er innarbeidet et tilskudd på kr 260.000 pr. år i perioden 2019-2021 som skal gå til folkehelseiltak i fjellet, i første omgang som et prøveprosjekt i Bjønnåsen vel, jf. f.sak 76/2018.

Reduksjon i driftsutgifter

Det er innarbeidet et generelt kutt på 0,5 % av driftsrammen, som utgjør kr 209.000. Innsparing er blitt gjennomført ved å redusere driftsutgifter for flere av enhetens ulike driftsarter og tjenester.

4.9.6 Investeringstiltak

Utendørs kulturarenaer/Prøysen (prosjekt 61128)

Det etableres ut fra budsjett 2018 et påbygg som skal inneholde scenografier fra filmsuksessene til Fantefilm «Snekker Andersen» og «Den vesle bygda som glemte at det var jul», samt øvrige nye spillefilmer fra Prøysens univers. Utendørskultur-arenaen «Kusvea» har gjennom 2018 vært arena for «Emil» og vil i desember være arena for «Snekker Andersen». Arenaen utvikles gjennom de ulike produksjonenes behov for sceniske løsninger.

Det er ønskelig å utvikle flere og bedre utendørs kulturarenaer i Prøysen og å kunne utvide publikumskapasiteten på toaletter og andre servicefunksjoner i et nytt servicebygg ved inngangen til Prøysen, fra parkeringen og langs veien opp til Kusvea. Det er utfordrende for bruken av uteområdene at det bare er toaletter og andre servicefunksjoner i Prøysenhuset. Et servicebygg vil også kunne inneholde billettbod, en enkel kiosk, garderobes for skuespillere og lager for festivalelementer som benker, torgbord, skilt, stoler og lignende. Det er ført opp 4,0 mill. kroner årlig i perioden 2019-2022 til utendørs kulturarenaer.

Moelv kulturhus, trinn 2 (prosjekt 61142)

Det er behov for å fullføre oppgraderingen av Moelv kulturhus med 2. utbyggingstrinn. Dette vil omfatte etablering av nye garderobes i kjelleren og et nytt inngangsparti fra nedre parkeringsplass, innbygging av dagens overbygde inngangsparti, innkjøp av sceneteknisk utstyr til salen, etablering av kjøkken med serveringslokale og møterom for lag og foreninger i lokalene som tidligere ble benyttet av Moelv kameraklubb. Det bevilges 14,430 mill. kroner i 2019 til dette formålet.

Belysning Prøysenhuset og langs Prestvegen (prosjekt 61143)

Besøkende har kommet med tilbakemeldinger om behov for belysning fra Prøysenhuset og ned til parkeringsplassen. Det bevilges kr 750.000 til bedre belysning i Prøysen og langs Prestvegen i 2019.

Inventar og utstyr til basseng i Brumunddal (prosjekt 61144)

I forbindelse med åpningen av ny svømmehall i Brumunddal bevilges det kr 250.000 til anskaffelse av diverse inventar og utstyr til bruk i svømmehallen.